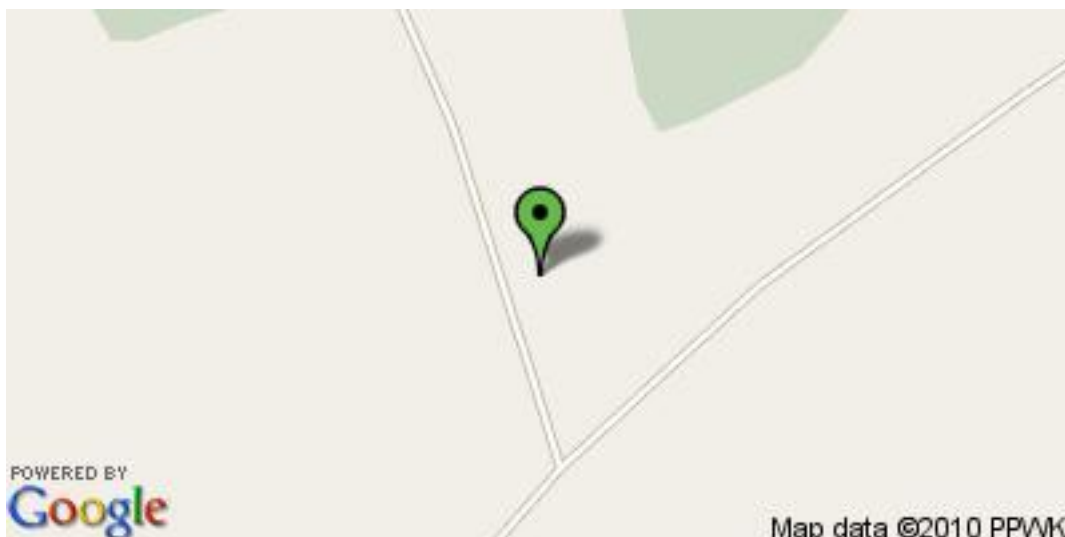

Mizar- cmentarz muzułmański

Współrzędne: Szerokość - 53.39766, Długość - 23.595452

Muzułmański cmentarz w Bohonikach (największy w Polsce) położony na porośniętym lasem wzgórzu jest jedną z dwóch głównych nekropolii Tatarów polskich nadal służącą im za miejsce pochówku. Założony w XVIII wieku zajmuje powierzchnię 2 ha. Samo określenie cmentarza terminem mizar lub miziar ludność tatarska na Podlasiu zawdzięcza swoim przodkom - żołnierzom chorągwi lipkowskich, którzy przynieśli tę nazwę z Turcji.

Większość, bo ponad 250 nagrobków na bohonickim cmentarzu pochodzi z okresu powojennego i naśladuje architekturę cmentarzy chrześcijańskich, nadal zachowała orientalny charakter. Na granitowych płytach ozdobionych obowiązkowo półksiężycem i gwiazdą można odnaleźć wersety z Koranu wyryte alfabetem arabskim. Z polsko brzmiącymi nazwiskami Smolskich, Baranowskich, Rodkiewiczów sąsiadują na nagrobkach muzułmańskie imiona takie jak Ali, Mustafa, Aysza czy Fatma.

W centralnej części cmentarza na stokach wzniesienia zachowało się około 30-tu nagrobków z II połowy XIX wieku. Na najstarszym z nich możemy odczytać datę 1786 roku. Większość z nich oprócz obowiązkowej inskrypcji w języku arabskim ma teksty napisane cyrylicą, co wynikało z zakazu ustanowionego przez władze carskie, używania języka polskiego na nagrobkach. W czasie zaborów nie wolno było również w tym języku modlić się w meczetach.

Najdawniejsze groby zachowały typowy układ pochówku muzułmańskiego składającego się z dwóch kamieni nagrobnych: większego u głowy zmarłego i mniejszego u jego stóp. Drobniejsze kamienie ułożone są po bokach mogiły. Wszystkie groby są zwrócone na południe w kierunku świętego miasta muzułmanów - Mekki.

Cmentarz w Bohonikach, jak wszędzie tatarskim zwyczajem położony jest na wzgórzu co razem z prowadzącą do niego 350 metrową drogą, obsadzoną gęsto na przemian modrzewiami i brzoźami, tworzy niezapomniany malowniczy widok.

Cmentarz muzułmański z XVIII, wpisany do rejestru zabytków pod nr: A-61 z 31.03.1989